
RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2010

Marts
2012

revision
revision
revision

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 15/2010 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2010

Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse af 8. december 2011

Miljøministerens redegørelse af 5. januar 2012

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers redegørelse af 10. januar 2012

Transportministerens redegørelse af 17. januar 2012

Finansministerens redegørelse af 20. januar 2012

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 23. januar 2012

Erhvervs- og vækstministerens redegørelse af 24. januar 2012

Europaministerens redegørelse af 24. januar 2012

Skatteministerens redegørelse af 24. januar 2012

Udenrigsministerens redegørelse af 24. januar 2012

Ministeren for sundhed og forebyggelses redegørelse af 29. februar 2012

6. marts 2012

RN C101/12

1. Dette notat handler om de initiativer, som ministrene har sat i værk som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens indhold og konklusioner.

Notatet indeholder følgende konklusion:

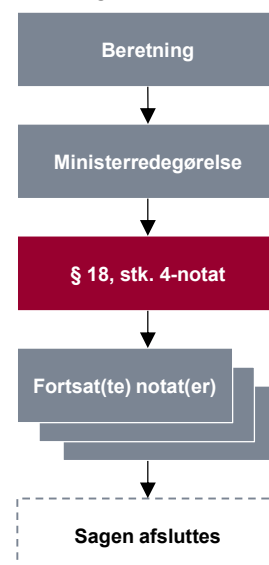
Jeg finder samlet set ministrenes redegørelser tilfredsstillende, da redegørelserne har forholdt sig til såvel Statsrevisorernes bemærkninger som beretningens indhold og konklusioner.

Regnskabsforvaltningen af EU's landbrugsordninger i Danmark fungerer samlet set tilfredsstillende, dog blev arealkontrollen ikke gennemført helt tilfredsstillende i 2010, da der var fejl i knap 50 % af telekontrollerne. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har iværksat en række tiltag til forbedring af kontrollen.

Jeg vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med at forbedre arealkontrollen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

De konstaterede svagheder på landbrugsområdet har i perioden 2002-2011 givet anledning til en række underkendelsessager fra EU mod Danmark med krav om tilbagebetaling af ca. 1 mia. kr. Heraf vedrører 750 mio. kr. en underkendelse fra 2009, som ministeriet har indbragt for EU-domstolen, hvor der forventes endelig afgørelse i foråret 2012. En række mindre sager er endnu ikke endeligt afgjort, og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har bl.a. i samarbejde med Skatteministeriet iværksat en række tiltag for at minimere risikoen for underkendelser i fremtiden.

Jeg vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris og Skatteministeriets arbejde med at minimere risikoen for underkendelser.

Jeg lukker imidlertid beretningssagen om revisionen af EU-midler i Danmark i 2010 og orienterer Statsrevisorerne om min opfølgning på sagen i den kommende beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2011.

I. Baggrund

2. Jeg afgav i november 2011 en beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2010. I 2010 havde Danmark samlet EU-indtægter på 8,5 mia. kr. og EU-udgifter på 18,3 mia. kr.

Formålet med beretningen var at undersøge, om forvaltningen af EU-midlerne i Danmark samlet set fungerede tilfredsstillende. Beretningen for 2010 fokuserede på 3 delformål ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko:

- Var forvaltningen af EU's landbrugsstøtteordninger under Fødevareministeriet tilfredsstillende, og medvirkede arealkontrollen til at sikre en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning på området?
- Var de initiativer, som Fødevareministeriet havde taget for at mindske det beløbsmæssige omfang af underkendelserne mod Danmark, tilfredsstillende?
- Var Erhvervs- og Byggestyrelsens forvaltning af projekttilskud under strukturfondene tilfredsstillende?

Rigsrevisionen havde desuden revideret en række projekttilskud under en række ministerier og Skatteministeriets forvaltning af EU-udgifterne.

I forbindelse med udfærdigelsen af statsregnskabet udarbejdede Finansministeriet en oversigt over Danmarks indtægter og udgifter vedrørende EU.

NaturErhvervsstyrelsen (tidligere FødevareErhverv) under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri administrerer udbetalingen af tilskud efter EU's landbrugsordninger.

Erhvervsstyrelsen (tidligere Erhvervs- og Byggestyrelsen) under Erhvervs- og Vækstministeriet administrerer forvaltningen af tilskud til projekter, der støttes af EU's strukturfonde.

Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser, Miljøministeriet, Transportministeriet og Klima-, Energi- og Bygningsministeriet administrerede en række mindre projekter, der i 2010 fik tilskud direkte fra Europa-Kommissionen.

Endelig administrerer Skatteministeriet afregningen af Danmarks udgifter til EU.

3. Statsrevisorerne konstaterede, at regnskabsforvaltningen fungerede tilfredsstillende, og at regnskabet var retvisende.

Statsrevisorerne fandt det imidlertid ikke tilfredsstillende, at det havde været nødvendigt for Rigsrevisionen at afgive 2 supplerende oplysninger på landbrugsområdet om, at arealkontrollen ikke blev gennemført helt tilfredsstillende i 2010, og at de konstaterede svagheder på landbrugsområdet har givet anledning til underkendelser – dvs. krav om, at Danmark tilbagebetaler tidligere modtagne EU-midler på ca. 1 mia. kr. i perioden 2002-2011.

Endelig fandt Statsrevisorerne det positivt, at Finansministeriet fra 2013 forventer at udarbejde et konsolideret EU-regnskab, så Rigsrevisionen kan erklære sig om ét samlet EU-regnskab.

4. Dette notat indeholder min vurdering af ministrenes redegørelser til beretningen.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk.

II. Statsregnskabs oplysninger om EU-midler i Danmark

5. Statsrevisorerne finder det positivt, at Finansministeriet fra 2013 forventer at udarbejde et konsolideret EU-regnskab. Et sådant regnskab vil muliggøre, at Rigsrevisionen reviderer og erklærer sig om ét samlet EU-regnskab, som herefter kan nyttiggøres i Europa-Kommissionens og Revisionsrettens vurdering af regnskabsaflæggelsen for EU-midler i Danmark.

6. Rigsrevisionens undersøgelse har vist, at Finansministeriet vil gennemføre en række regel- og systemændringer, herunder præciseringer i statens kontoplan, for at kunne opstille et konsolideret EU-regnskab baseret på klare og tydelige regler. Ifølge tidsplanen vil et konsolideret EU-regnskab blive offentliggjort for 2013, og for 2012 vil Finansministeriet kunne offentliggøre et konsolideret EU-regnskab begrænset til landbrugsområdet.

7. Finansministeren og ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bekræfter i deres redegørelser den beskrevne proces hen imod udarbejdelsen af et konsolideret EU-regnskab for 2013 vedrørende alle de midler, der indgår i statsregnskabet.

8. Jeg finder dette tilfredsstillende.

III. Landbrugsordningerne under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

9. Statsrevisorerne konstaterede, at regnskabsforvaltningen af landbrugsordningerne i Danmark samlet set fungerede tilfredsstillende.

Selv om Statsrevisorerne anerkendte, at EU-regelsættet var meget kompliceret for både forvaltning og landmænd, fandt Statsrevisorerne det ikke tilfredsstillende, at det havde været nødvendigt for Rigsrevisionen at afgive en supplerende oplysning på landbrugsområdet om, at arealkontrollen ikke blev gennemført helt tilfredsstillende i 2010. På baggrund af de seneste års kritik fra bl.a. Europa-Kommissionen havde Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri søgt at målrette kontrollen ved at gå fra dyre fysiske kontroller til telekontroller. Knap 50 % af telekontrollerne var imidlertid fejlbehæftede på grund af mangelfuld digitalisering, hvilket nødvendiggjorde yderligere opfølgende kontroller.

10. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri oplyser i sin redegørelse, at de stadig skærpede krav, som Europa-Kommissionen stiller til administrationen og kontrollen af landbrugsstøtteordningerne, bevirker, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri løbende styrker og effektiviserer kontrollen med henblik på at sikre, at støtten bliver udbetalt på et korrekt grundlag, så risikoen for underkendelser minimeres.

Specifikt vedrørende arealkontrollen oplyser ministeren, at der er iværksat en række tiltag til forbedring af kontrollen. Disse omfatter bl.a. følgende:

- Der er etableret en markkortgruppe i Fødevarerministeriets regi. Markkortgruppen står for opdatering og vedligeholdelse af hele markkortsystemet, der danner grundlaget for den administrative kontrol af arealstøtteordningerne.
- Fødevarerministeriet har fuldt ud hjemtaget telemålingskontrollen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet under Aarhus Universitet i 2012, hvor den indgår som en integreret del af kontrolarbejdet.
- Fødevarerministeriet får i foråret 2012 udført en ekstern analyse af det afsluttede projekt "Projekt Bedre Kontrol" med henblik på at vurdere effekten af projektet. Erfaringerne fra analysen vil blive inddraget i det fremadrettede arbejde med at styrke den administrative kontrol.
- Fusionen af Plantedirektoratet, Fiskeridirektoratet og FødevarerErhverv i én samlet styrelse, NaturErhvervstyrelsen, pr. 1. oktober 2011, som forventes at styrke og effektivisere kontrollen af landbrugsordningerne ved forbedrede arbejdsgange og ved at udnytte de synergieffekter, som fusionen medfører.

11. Jeg finder de iværksatte tiltag tilfredsstillende og vil fortsat følge arbejdet med at forbedre arealkontrollen.

IV. Underkendelser

12. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at de konstaterede svagheder på landbrugsområdet havde givet anledning til underkendelser, dvs. krav om, at Danmark skulle tilbagebetale tidligere modtagne EU-midler på ca. 1 mia. kr. i perioden 2002-2011. Heraf vedrørte 750 mio. kr. en underkendelse fra 2009, som ministeriet havde indbragt for EU-domstolen, hvor den forventes afgjort i 2012.

13. Rigsrevisionens undersøgelse har vist, at der verserede i alt 16 konkrete og potentielle sager om underkendelser mod Danmark. 5 sager – herunder de beløbsmæssigt væsentligste sager – vedrørte arealbaserede ordninger, mens 11 vedrørte andre ordninger under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. En enkelt af disse sager om underkendelse omfatter et tilfælde, hvor Europa-Kommissionen i revisionen af det danske regnskab for EU-fondene har stillet spørgsmål til Skatteministeriets håndtering af inddrivelse af gæld fra danske virksomheder og landmænd, der skylder penge til EU, fx på grund af for meget udbetalt støtte.

14. I forhold til de konkrete sager om underkendelser oplyser ministeren, at den største underkendelse på i alt 750 mio. kr. fra 2009 vedrørende udbetalinger af hektarstøtteordningen i perioden 2002-2004 har været behandlet mundtligt ved EU-domstolen i efteråret 2011. Ministeren forventer en afgørelse i løbet af foråret 2012.

Ministeren oplyser endvidere, at de 3 sager, som blev omtalt i redegørelsen til beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2009 (17/2009), nu er endeligt vedtaget og afregnet i forhold til Europa-Kommissionen. Det drejer sig om enkeltbetalingsordningen 2005-2006, tildeling af betalingsrettigheder for perioden 2005-2009 og krydsoverensstemmelseskontrollen for 2005-2006. Den samlede underkendelse udgjorde 195 mio. kr. Der udestår dog en endelig afklaring af eventuelle underkendelser vedrørende administrationen af enkeltbetalingsordningen for 2007, 2008 og 2009 og krydsoverensstemmelseskontrollen for 2010.

Skatteministeren oplyser i sin redegørelse, at SKAT som opfølgning på beretningen har taget initiativ til, at samtlige EU-relaterede inddrivelsessager identificeres i et samspil med de danske myndigheder, der oversender EU-krav til inddrivelse. Hovedaktøren er her NaturErhvervstyrelsen, som SKAT vil holde tæt kontakt til for fremadrettet at sikre den mest optimale inddrivelse på området. De EU-relaterede debitorsager udgjorde ved udgangen af 2010 ca. 150 krav for samlet 7,5 mio. kr.

15. Jeg vil fortsat følge arbejdet med at minimere risikoen for underkendelser.

V. Strukturfonde

16. Rigsrevisionen konstaterede i undersøgelsen, at Erhvervs- og Byggestyrelsens forvaltning af EU's strukturfonde, herunder Den Europæiske Socialfond, fungerede tilfredsstillende. Denne vurdering byggede på, at de reviderede projekter generelt levede op til kravene om dokumentation og rapportering. I de fleste tilfælde var reglerne for beregning af løn og underhold til deltagerne således overholdt, og udgifter var bogført korrekt i regnskaberne.

17. Erhvervs- og vækstministeren tager i sine bemærkninger beretningen til efterretning, hvilket jeg finder tilfredsstillende.

VI. Øvrige revisionsresultater (projektilskud og EU-udgifter)

18. Rigsrevisionens undersøgelse har vist, at forvaltningen af EU-projektilskud til institutioner under Udenrigsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Miljøministeriet, Transportministeriet og Klima- og Energiministeriet samt EU-udgifterne på Skatteministeriets område fungerede tilfredsstillende.

19. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser oplyser i sin redegørelse, at Styrelsen for Universiteter og Internationalisering har indhentet redegørelser fra universiteterne for at nedbringe antallet af fejl. Styrelsen har behandlet redegørelserne og vurderer, at de er tilfredsstillende.

20. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser har iværksat yderligere initiativer for at nedbringe antallet af fejl.

VII. Næste skridt i sagen

21. Jeg vil i den kommende beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2011 følge:

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri arbejder med at forbedre arealkontrollen
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Skatteministeriets arbejder med at minimere risikoen for underkendelser.

Annie Nørskov